

مای دررس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

درس دوم

از آموختن ، ننگ مدار

بنداول: تا توانی از نیکی کردن ..... که این فعل کودکان باشد.

قلمرو زبانی: میاسا: آسوده و فارغ نباش / نمای - نمودی، نموده: از مصدر نمودن به معنی نشان دادن، ارائه دادن و واضح ساختن است.

داد: حق، انصاف / مستغنی: بی نیاز / تیمار داشتن: مراقبت کردن محافظت نمودن / پیدا مکن: نشان نده - فعل: کار، عمل / گندم نما: (گندم نماینده) / جو فروش: (جو فروشنده)

قلمرو ادبی: تناسب = زبان و دل / گندم نمودن و جوفروختن: تضاد / گندم نما و جوفروش کنایه از: به زبان دیگر گفتن و به دل دیگر داشتن - کنایه از دورویی / گندم نمای جو فروش (کنایه و تمثیل از ریا کار و دورو / داد از چیزی دادن: کنایه از حق آن را ادا کردن / تضاد: (نیک و بد)، (شادان و اندوهگین)، (غم و شادی)

قلمرو فکری: چون نمودی به خلاف نموده مباش: وقتی خود را خوب و نیکوکار نشان دادی برخلاف آن رفتار مکن.

- گندم نمای جو فروش: ظاهر درست و باطن نادرست. (دور و ریاکار)
- و اندر همه کاری داد از خویشتن بده: در همه کارها عدالت را از خود آغاز کن. (حاسبوا نفسکم قبل ان تحاسبوا)

*بند دوم و سوم: بدان کوش که به هر محالی ... تا از ننگ رسته باشی. قابوس نامه، عنصرالمعالی کیکاووس

قلمرو زبانی: بنگردی: تغییر نکنی / مُحال: غیر ممکن / بسته دان: وابسته بدان / ضایع: باطل / حقیقتاً، حق شناس همه کس باش / (را: فک اضافه، جانشین نقش نمای اضافه) / خاصه قرابت: مخصوصاً خویشاوندان / حرمت دارد: احترام بگذار / مولع: حریص / رستن: رها شدن / آن را شادی مشمر: جزئی گذرا به مفعول و مسند / امید را در نومییدی....: فعل «بسته دان» محذوف است / در جمله: خاصه حق شناس قرابت خویش را نوع «را» فک اضافه، / مدارا: مقابله به مثل پرهیز از افراط در دشمنی

قلمرو ادبی: از جای شدن: کنایه از عصبانی شدن، تغییر حالت دادن حال، محال: جناس افزایشی / هنر و عیب: تضاد

قلمرو فکری: بدان کوش که به هر محالی از حال و نهاد خویش بنگردی، که بزرگان به هر حق و باطلی از جای نشوند. تلاش کن با هر کار بی اساسی تغییر نکنی چرا که، بزرگان با هر کار (چه حق و چه باطل) عصبانی نمی شوند و صبوری می کنند و نومییدی را در امید، بسته دان و امید را در نومییدی: نومییدی وابسته امید است و امید به ناامیدی (وابسته است.)

کارگاه متن پژوهی

قلمرو زبانی:

۱- معنی واژه های مشخص شده را بنویسید.

- کتابی که در او داد سخن آرای توان داد. سعدالدین وراوینی

حق ادا کرد

- عشق، شوری در نهاد ما نهاد فخرالدین عراقی

وجود قرار داد

۲- در متن درس، سه گروه کلمه متضاد بیابید. غم، شادی / نیک، بد / حق، باطل / ایمن، ناایمن

- ۳- در کدام جمله متن درس ، حذف صورت گرفته است ؟ نوع آن را مشخص کنید
نومیدی را در امید بسته دان و امید را در نومیدی (بسته دان) حذف به قرینه لفظی
۵- جدول زیر را کامل نمایید.(با حفظ شخص)

مضارع اخباری	ساخت منفی	امر	فعل
می شنوی	نشنو	بشنو	شنیده بودی
می روی	نمی روی	برو	داری می روی
می پرسید	نخواهید پرسید	پرسید	خواهید پرسید

قلمرو ادبی

- ۱- بهره گیری از «مثل» چه تأثیری در سخن دارد؟ نوشته را زیبا می سازد و بر تأثیر سخن می افزاید.
۲- دو عبارت کنایی را از متن بیابید و بنویسید.
گندم نمای جو فروش (کنایه و تمثیل از ریا کار و دورو / داد از چیزی دادن: کنایه از حق آن را ادا کردن

قلمرو فکری

- ۱- نویسنده، چه کاری را کودکانه می شمارد؟ زود شاد و اندوهگین شدن را.
۲- در جمله زیر، نویسنده بر کدام ویژگی های اخلاقی تأکید می کند؟
« اثر غم و شادی پیش مردمان، بر خود پیدا مکن». راز دارد بودن
۳- مفهوم عبارت « گندم نمای جو فروش مباش » را بنویسید؟ پرهیز از دو رویی و ریا
۴- برای مفهوم بیت زیر، عبارتی از متن درس بیابید.
«شاد و بی غم بزی که شادی و غم زود آیند و زود می گذرند» ابن حسام خوسفی
بزی: زندگی کن (مصدر: زیستن)
هر شادی که بازگشت آن به غم است، آن را شادی مَشْمُر، و به وقت نومیدی امیدوارتر باش و نومیدی را در امید، بسته دان و امید را در نومیدی.
۵- حدیث « حاسبوا قَبْلَ أَنْ تُحَاسِبُوا » با کدام عبارت درس ، قرابت معنایی دارد؟ هر که داد از خویشتن بدهد از داور مستغنی باشد

روان خوانی دیوار

درک و دریافت

- ۱- اگر این متن را داستانی نمادین بدانیم ، هر یک از عناصر زیر نماد چه چیزی است؟
بنا: عامل یا مسبب جدایی ، برهم زنده ی تفاهم. / دیوار: جدایی انسان ها و مانع تفاهم جوامع بشری. / همسایه :
نماد آدم هایی که با هم زندگی می کنند (نماد دوست و هم نوع)
۲- در باره « زاویه دید » و « شخصیت اصلی » داستان توضیح دهید. زاویه دید: سوم شخص
شخصیت اصلی « ناصر » است ؛ دیوار را به شکل یک دیو می بیند که مانع دوستی و روابط انسانی میان آن ها می شود.